

**Prześwietlik platanowy *Corythucha ciliata* (Say, 1832)
(Hemiptera: Heteroptera: Tingidae)
we Wrocławiu (Dolny Śląsk)**

JANUSZ MAZUREK

51-354 Wrocław, ul. Litewska 32/9
e-mail: januszmaz@gmail.com
<http://www.klinikaroslin.com>

Abstract. [*Sycamore lace-bug Corythucha ciliata* (Say, 1832) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae) in Wrocław (Lower Silesia)] Two new localities of *Corythucha ciliata* from Poland and notes on the biology of this species are presented.

W roku 2009, w sierpniu, na liściach platanów zachodnich (*Platanus x hispanica* 'Acerifolia') rosnących wzdłuż nadbrzeża Odry przy Bulwarze Józefa Zwierzyckiego we Wrocławiu (E 17°1'48", N 51°6'57" – E 17°1'38", N 51°6'59") na wysokości 78-93 m n.p.m stwierdzono uszkodzenia spowodowane przez do niedawna nieznanego w naszych warunkach pluskwiaka z rodziny prześwietlikowatych (*Tingidae*) jakim jest *Corythucha ciliata* (Say).

W Polsce gatunek ten po raz pierwszy został opisany na podstawie dwóch okazów, samca i samicy, przypadkowo odłowionych na szybie autobusu miejskiego we Wrocławiu na Karłowicach (B. Lis 2009). W takiej sytuacji autorka zasugerowała, że miejsce ich odłowu niekoniecznie musi pokrywać się z miejscem ich faktycznego występowania.

We wskazanej lokalizacji osobniki dorosłe i nimfy żerowały po spodniej stronie liści platanów przede wszystkim wzdłuż ich nerwu głównego (Fot. 1).

Największe nasilenie owadów zanotowano na drzewach rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Pomorskiej, jednej z ważniejszych arterii komunikacyjnych Wrocławia.

C. ciliata to gatunek inwazyjny i w literaturze często podkreśla się rolę transportu drogowego, jako jednego z ważniejszych czynników odpowiedzialnych za rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych szczególnie na większe odległości, chociaż owady dorosłe tego gatunku są uważane za dobrych lotników (Halbert i Meeker 1998). Przy współudziale wiatru mogą przelatywać nawet na wiele kilometrów.

Fot. 1-4. Nimfy i dorosłe osobniki *Corythucha ciliata* (Say, 1832) na liściach i korze platanów we Wrocławiu.

Phot. 1-4. Nymphs and adults of *Corythucha ciliata* (Say, 1832) on leaves and bark of plane trees in Wrocław.

Jeszcze w tym samym roku, we wrześniu, obecność owadów zaobserwowano również na liściach platanów rosnących na terenie Wrocławskiego Ogrodu Zoologicznego (Fot. 2-3), dokumentując tym samym defi-

nitywnie możliwość jego żerowania na platanach rosnących w naszych warunkach klimatycznych.

Rozproszony charakter stanowisk występowania gatunku może wskazywać, że owad ten pojawił się na terenie Wrocławia już jakiś czas temu, jednak z uwagi na małe nasilenie dotychczas pozostał nie zauważony.

W grudniu poczyniono dodatkowe, wstępne obserwacje nad możliwością zimowania gatunku. Z pierwszych, choć dość pobieżnych obserwacji wynika, że podobnie jak w innych krajach *C. ciliata* zimuje w postaci imago pod korą zasiedlonych drzew (Halbert i Meeker 1998; Oszi et al. 2005; Rojht et al. 2009).

Praktycznie we wszystkich lokalizacjach objętych obserwacją, pod korą platanów stwierdzono przynajmniej po kilka osobników tego gatunku (Fot. 4).

Dane co do jego możliwości przezimowania są rozbieżne. Według części autorów (Halbert i Meeker 1998) gatunek jest w stanie przetrwać zimy do temp -10°C . W warunkach klimatu przejściowego typowego dla naszego kraju, szczególnie w niektóre lata może okazać się to niewystarczające. Istnieją jednak doniesienia, że *C. ciliata* przeżywa w temperaturach do -24°C (Rojht et al. 2009).

Zdolność przetrwania gatunku w skrajnych warunkach zimowych wydaje się być podstawowym czynnikiem, od którego będzie zależała możliwość trwałego zadomowienia się tego owada na platanach rosnących w Polsce.

Piśmiennictwo

- Halbert E. S., Meeker J. R. (1998) The Sycamore Lace Bug, *Corythucha ciliata* (Say) (Hemiptera: Tingidae). *Florida Department of Agriculture & Consumer Services, Division of Plant Industry, Entomology Circular* **387**.
- Lis B. (2009) *Corythucha ciliata* (Say, 1832) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae) – gatunek pluskwiaka nowy dla fauny Polski. *Opole Scientific Society, Nature Journal* **42**: 119-122.

- O s z i B., L a d a n y i M., H u f n a g e l L. (2005) Population dynamics of the sycamore lace bug, *Corythucha ciliata* (Say) (Heteroptera: Tingidae) in Hungary. *Applied Ecology and Environmental Research* **4(1)**: 135-150.
- R o j h t H., M e s k o A., V i d r i h M., T r d a n S. (2009) Insecticidal activity of four different substances against larvae and adults of sycamore lace bug (*Corythucha ciliata* [Say], Heteroptera, Tingidae. *Acta agriculturae Slovenica* **93 (1)**: 31-36.
-